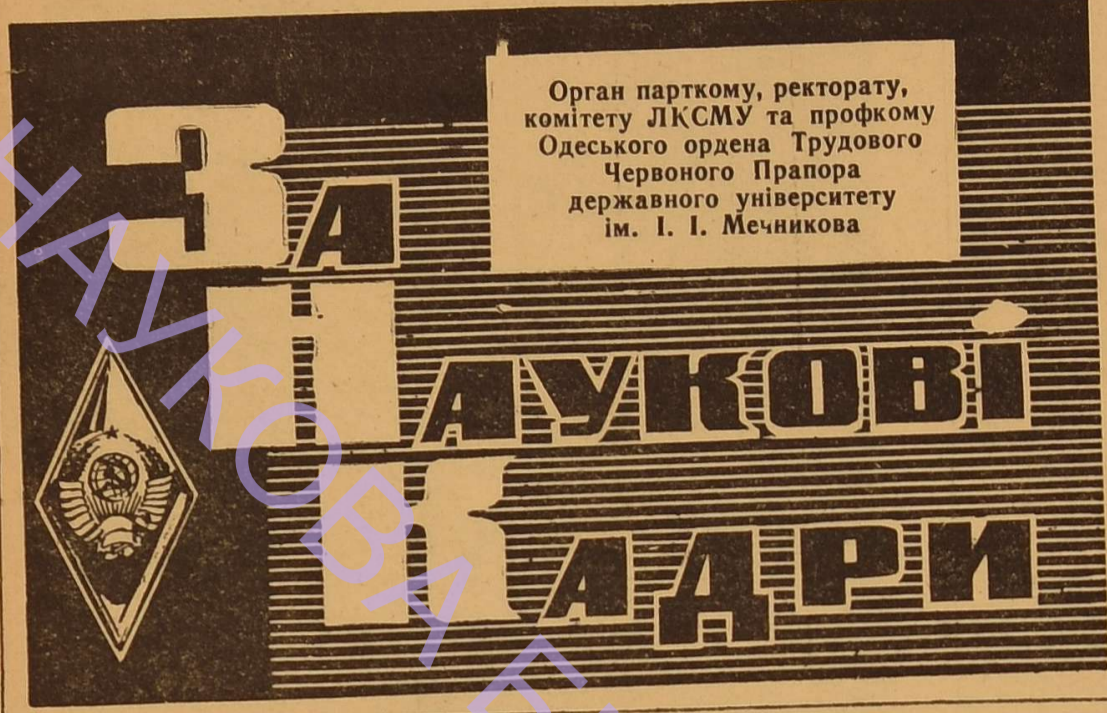

ЗІ СВЯТОМ, ДОРОГІ ДРУЗИ!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган парткому, ректорату,
комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського ордена Трудового
Червоного Прапора
державного університету
ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ
XXXVI

№ 31 (1014)

6 Листопада

1970 р.

Ціна 2 коп.

СЯЙВО ЛЕНІНСЬКИХ ІДЕЙ

Велика Жовтнева соціалістична революція, здійснена під керівництвом партії більшовиків на чолі з В. І. Леніном в жовтні 1917 року, докорінно змінила політичне і соціально-економічне обличчя Росії і поклала початок революційному перетворенню світу.

З Жовтня 1917 року розпочалась нова сторінка всесвітньої історії. Перемога Великого Жовтня і утворення на одній шостій частині земної кулі Радянської держави нерозривно зв'язані з іменем В. І. Леніна, вони стали триумфом ленінської стратегії і тактики класової боротьби, ленінської теорії революції. Ідучи за ленінськими заповідями, радянський народ під керівництвом Комуністичної партії перетворив свою Вітчизну. З країни дерев'яних сох і ситуація наша Батьківщина перетворилась в могутню індустріальну державу, одну з провідних в світі. Яскравим виявом життєвості ідей

ленінізму, вперше перетворених на практику в нашій країні, було святкування у квітні цього року сторіччя з дня народження В. І. Леніна.

Ленінський ювілей став інтернаціональним торжеством мільйонів трудівників нашої планети. В житті радянського народу нинішній 1970 рік — особливий. Це рік ленінського ювілею, рік завершення восьмої п'ятирічки. XXIV з'їзд партії, що має відбутись, визначить нові рубежі в подальшому розвитку народного господарства, підвищенні життєвого рівня трудящих. Ідеї Леніна, Великий Жовтень, радянський приклад виявили й виявляють великий революційно-збудучий вплив на весь світ. Наше XX століття можна по праву назвати століттям Леніна.

Сучасна дійсність постійно приносить все нові і нові підтвердження величезної життєвості і плідності безсмертного ленінського

вчення. Вже чверть сторіччя, як соціалізм вийшов за рамки однієї країни і став могутньою силою сучасності. Крах колоніальної системи, успіхи робітничого руху в країнах капіталу і піднесення антиімперіалістичної боротьби — знаменні прикмети нашої епохи. Ще більш значним став за минулий рік, після Народи комуністичних і робітничих партій, вплив комуністів в масах. Імперіалізм вже не може повернути назад колесо історії, але він ще здатний принести народам величезні страждання. Війни у В'єтнамі, Лаосі, на Близькому Сході, агресія в Камбоджі підтверджують це. Але імперіалістам протистоїть все більш зміцнілий фронт миролюбних народів. Ідеї Леніна, ідеї Жовтня все більше і більше охоплюють уми і серця мільйонів людей. Ім належить майбутнє.

Дорогі товариші!

Радянський народ і все прогресивне людство 7 листопада урочисто відзначають 53-і роковини Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Велика Жовтнева соціалістична революція, яка відбулася під безпосереднім керівництвом В. І. Леніна, стала поворотним пунктом в історії нашої планети і відкрила нову епоху, епоху комунізму.

Сьогодні свято Великого Жовтня ми зустрічаємо в обстановці великих звершень радянського народу і зміцнення міжнародного комуністичного та робітничого руху.

Наші вчені з великим ентузіазмом вносять свій вклад у створення матеріально-технічної бази комунізму. Зроблено чимало, але не можна заспокоюватись на досягнутому, попереду ще багато невирішених завдань.

Дорогі наші друзі! В цей радісний і святковий день ми сердечно і гаряче вітаємо студентів, учених і викладачів, службовців і лаборантів, працівників майстерень з великим святом Жовтня і щиро бажаємо творчих успіхів в навчанні, роботі, в наукових пошуках, міцного здоров'я і великого особистого щастя!

РЕКТОРАТ, ПАРТКОМ, КОМІТЕТ ЛКСМУ,
ПРОФКОМ

*Хай живе Великий Жовтень,
який відкрив нову епоху
всесвітньої історії — епоху
революційного оновлення світу,
переходу від капіталізму до
соціалізму!*

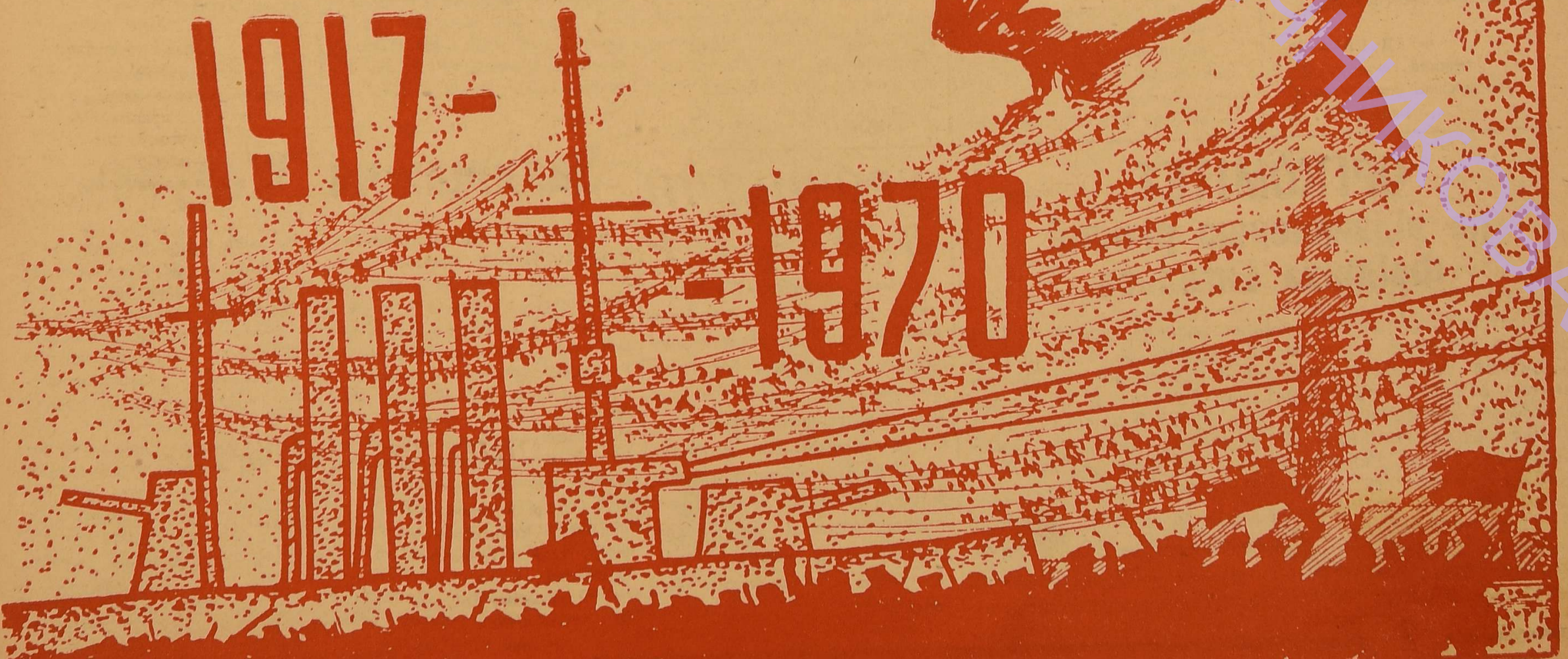
Із Закликів ЦК КПРС.

УДАРОМ ЗРУШИВ КОМУНАР
БЕТОННО-СВІТОВІ ПІДПОРИ
І НАД РОЗВІЯНІСТЮ ХМАР—
ЧЕРВОНІ ЗОРІ, ЗОРІ...

В. ЕЛАН

1917-

-1970

С В І Т ПРО ПЕРЕМОГУ ЖОВТНЯ

Революція пролетаріату, повалення іга капіталізму йде і прийдє у всіх країнах землі.

В. І. ЛЕНІН.

Революція в Росії породила у всього людства велику надію!

СУН ЯТ-СЕН.

Це велика радість для такого старого, як я, піти в могилу з свідомістю, що світова цивілізація буде врятована. Тут, в Росії, я справді переконався, що комунізм може вивести людство з теперішньої кризи і врятує від анархії зруйнування.

БЕРНАРД ШОУ,
англійський письменник.

Новий світ настав, і не тільки для Росії. Радянська Росія — тільки початок. Росіяни — тільки перший провідний народ, масовий герой світової революції. Вони вперше навчилися робити те, до чого всі народи завжди прагнули і що сподівалися зробити. Але вони це звершили. Це їх відкриття, їх досягнення.

ДЖАВАХАРЛАЛ НЕРУ,
прем'єр-міністр Індії, 1955 р.

У свідомості іспанського робітничого класу Жовтнева соціалістична революція породила нові надії. Ленін і Жовтнева революція постійно жили в наших мріях, в наших помислах, в наших піснях, у всьому нашому житті.

ДОЛОРЕС ІБАРУРІ,
голова Комуністичної партії Іспанії, 1957 р.

Земля славної Жовтневої революції — це прапор боротьби з агресією, війною, національним пригнобленням і експлуатацією, прапор боротьби за створення нового світу — світу без війн, світу праці, щастя і братства народів... Всі перемоги, отримані народами за минулі піввіку, тісно зв'язані з славною партією Леніна, Великою Жовтневою революцією, її батьківщиною — Радянським Союзом, з її видатними досягненнями.

ФУАД НАССАР,
перший секретар ЦК Йорданської комуністичної партії, 1967 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про Ленінський залік та Ленінський огляд академічних груп

Ленінський залік та Ленінський огляд академічних груп університету присвячуються XXIV з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу.

Це звіт кожного комсомольця про його особистий вклад у справу будівництва комунізму.

Девіз заліку і огляду: «Ми справі Леніна і партії вірні».

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ЗАЛІКУ І ОГЛЯДУ

— поєднати вивчення теоретичної спадщини В. І. Леніна, класиків марксизму-ленінізму, рішень пленумів комуністичної партії, XVI з'їзду ВЛКСМ та XXI з'їзду комсомолу України, матеріалів зльотів студентської молоді з практичною участю кожного комсомольця у комуністичному будівництві;

— виховувати у студента ідейну переконаність, громадсько-політичну активність, творче ставлення до навчання;

— підвищити авторитет і роль академічної групи як колективно-вихователя кожного її члена;

ЛЕНІНСЬКИЙ ЗАЛІК ТА ЛЕНІНСЬКИЙ ОГЛЯД АКАДЕМІЧНИХ ГРУП УНІВЕРСИТЕТУ ВКЛЮЧАЮТЬ У СЕБЕ:

— виховання студентів у дусі соціалістичного патріотизму та пролетарського інтернаціоналізму.

— вивчення творів В. І. Леніна та класиків марксизму-ленінізму, рішень та постанов Комуністичної партії, з'їздів Ленінського комсомолу;

— участь у Ленінських читаннях, Ленінських уроках, студентських науково-теоретичних конференціях, Всесоюзному конкурсі студентських наукових робіт з проблем суспільних наук, історії ВЛКСМ та міжнародного молодіжного руху;

— наполегливе оволодіння основами обраної спеціальності, участь у русі «Жодного відстаючого поручч»;

— активну участь у роботі СНТ, участь у студентських наукових конференціях, конкурсах;

— участь в агітпоходах, зустрічі з ветеранами Комуністичної партії та комсомолу, передовиками виробництва;

— розповсюдження комсомольсько-молодіжної преси;

— проведення спільних заходів з іноземними студентами, що навчаються в ОДУ;

— активну участь у суспільно-

корисній праці студентських будівельних загонів, на будовах університету, у суботниках;

— участь у художній самодіяльності та спортивному житті;

— активну участь кожного комсомольця у виконанні колективних зобов'язань групи на честь XXIV з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу та дня народження В. І. Леніна;

— виконання індивідуальних зобов'язань по гідній зустрічі XXIV з'їзду КПРС.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАЛІКУ ТА ОГЛЯДУ:

Для організації проведення Ленінського заліку та огляду на всіх факультетах створюються штаби, в які входять представники громадських організацій факультету, деканату та кафедр суспільних наук.

В групах та факультетських комсомольських організаціях проводяться загальні збори, на яких беруться індивідуальні та колективні зобов'язання на честь XXIV з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу, визначаються основні завдання комсомольської організації в світлі рішень XVI з'їзду ВЛКСМ та XXI з'їзду комсомолу України.

Підсумки роботи групи на честь XXIV з'їзду КПРС і кожного комсомольця підводяться на ате-стаційних зборах у лютому-березні 1971 року.

На зборах повинні бути присутні: член факультетського штабу по проведенню Ленінського заліку та огляду, керівник групи, викладач кафедри суспільних наук, що веде семінарські заняття в групі. Рішення зборів групи затверджуються бюро ЛКСМУ курсів.

Підсумки Ленінського огляду академічних груп університету підводяться до Ленінських днів.

Порядок визначення переможців такий:

факультетський штаб в березні 1971 року на загальних курсових зборах визначає кращу групу курсу, яка висувається на загальноуніверситетський огляд;

Університетський штаб у березні-квітні 1971 року підводить підсумки огляду і визначає групи-переможниці по ОДУ. Рішення університетського штабу затверджується на спільному засіданні комітету ЛКСМУ і профкому,

партійним комітетом та відповідним наказом ректора університету.

КОМІТЕТ ЛКСМУ ОДУ

Доцента В. КУХАРЕНКО знають як громадського активіста факультету. Обиралася В. Кухаренко і членом парткому університету. Свято вона зустрічає з почуттям виконаного обов'язку — завершується докторська дисертація. Це гарний подарунок святу.

Фото В. ШИШІНА.

НАПЕРЕДОДНІ СВЯТА

Завершено III Всесоюзний конкурс на кращу студентську роботу з проблем суспільних наук, історії ВЛКСМ та міжнародного молодіжного руху, присвячений 100-річчю з дня народження В. І. Леніна.

В конкурсі брало участь 713 тисяч чоловік. Жюрі визначило переможців. 228 дипломів, 325 почесних грамот ЦК ВЛКСМ і Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР — такі підсумки. В числі переможців — студентка-випускниця філологічного факультету комсоморту Ніна Раковська.

Тема роботи, поданої нею на конкурс, «В. І. Ленін про ідейну спадщину В. Г. Белінського».

Підбиття підсумків конкурсу відбулось на батьківщині Володимира Ілліча Леніна — в м. Ульяновську.

Т. ТКАЧЕНКО,
секретар комітету ЛКСМУ університету.

ПІД ПРАПОРОМ РЕВОЛЮЦІЇ

В цьому році уряд НДР направив мене, як і інших молодих громадян, на навчання в СРСР.

Дуже радий, що навчаюсь на батьківщині Жовтня, де вперше відбулась соціалістична революція.

З гордістю зустрічаю велике свято 7 листопада, яке відзначається не тільки в СРСР, але й у всьому світі. Разом з усіма сту-

дентами університету ми будемо в жовтневих колонах.

Від імені делегації студентів НДР вітаємо всіх студентів і співробітників університету з великим святом Жовтня!

Вернер БЕРНАРД,
студент першого курсу механіко-математичного ф-ту.

Захищаючи Жовтень...

В нашому колективі працюють учасники Великої Жовтневої соціалістичної революції, ті, хто брав участь у поваленні царизму. Це — І. Г. Леонов, який юнаком брав участь в становленні Радянської влади на Рязанщині і в районі Тули, Б. А. Щербін, який воював в загонах червоних бійців, захищаючи Бердянськ і Донбас. Мені ж запам'ятались святкування роковин Великого Жовтня в роки Вітчизняної війни.

...Незважаючи на те, що йшли жорстокі бої з фашистськими загарбниками, свято 7 листопада завжди відзначалось урочисто. Так, наприклад, в листопаді 1943 року йшли бої за столицю нашої республіки на Дніпрі — Київ, були кровопролитними бої і в районі Корсунь-Шевченківського. Свято Жовтня було відзначено тоді найбільшою кількістю вильотів наших літаків і урочистими зборами, влаштованими прямо на полі бою.

Багато полягло бійців в цей дорогий для нас всіх день. Загинули сотні вихованців нашого вузу, захищаючи завоювання Жовтня. Їх кров — на знаменах. Про них вічно пам'ятатимуть молоді покоління.

В. РУЖЕЙНИКОВ,
доцент.

ОРГКОМІТЕТ по відзначенню річниці Фрідріха Енгельса

З метою організації і проведення 150-річчя з дня народження геніального мислителя, великого пролетарського революціонера Фрідріха Енгельса, що минає 28 листопада ц. р., партійний комітет університету та ректорат створили оргкомітет. До його складу ввійшли: професор О. В. Богатський (голова оргкомітету), професор А. І. Уйюмов (заступ-

ник голови), доценти Л. Х. Калуст'ян, Д. М. Щербаків, З. В. Першина, професори І. В. Ганевич, В. П. Колмаков, М. Ю. Раковський, В. О. Федосєєв, заступник секретаря комітету ЛКСМУ В. Т. Матковський.

Відповідальний секретар оргкомітету — Ю. Й. Зуєв.

Затверджено заходи по святкуванню визначної дати.

УРОЧИСТИЙ В Е Ч І Р

П'ятого листопада 1970 року в театрі Опери та балету відбувся урочистий вечір колективу нашого орденоносного університету, присвячений 53-й річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції. З доповіддю про славі роковини Жовтня виступив секретар парткому доцент Л. Х. Калуст'ян.

Після урочистої частини для учасників вечора силами артистів театру була показана вистава «Великий вальс».

ЖИТТЯ, ВІДДАНЕ ЛЮДСТВУ

ІЗ СПОГАДІВ ДОЧКИ К. МАРКСА — ЕЛЕОНОРИ МАРКС-ЕВЕЛІНГ

МАРКС ще в Брюсселі, а Енгельс у Парижі в 1847 році стали теоретиками і керівниками Союзу справедливих. Літом того ж року в Лондоні був скликаний перший конгрес Союзу. Енгельс був на ньому присутній як делегат від паризьких членів Союзу. Союз був повністю реорганізований.

Восени того ж року відбувся другий конгрес, на якому був і Маркс. Результат конгресу — «Маніфест Комуністичної партії» — відомий тепер усьому світові.

Незабаром після цього друзі поїхали в Кельн і відразу ж цілком віддалися практичній діяльності. Історія цієї діяльності відбита на сторінках «Нової рейнської газети» і в праці Маркса «Викриття про кельнський процес комуністів».

Внаслідок припинення газети вислання Маркса друзі були на якийсь час розлучені: Маркс поїхав у Париж, а Енгельс — у Пфальц. Енгельс взяв участь у баденському повстанні і був ад'ютантом у Віллаха. Він брав участь в трьох битвах, і всі, хто бачив його під огнем, це довго потім розповідали про його винятковий спокій і абсолютне презирство до всякої небезпеки.

В «Новій рейнській газеті» Енгельс вмістив нарис про баденське повстання. Коли все було втрачено, він одним з найостанніших перейшов на територію Швейцарії, а потім поїхав у Лондон, куди після свого вислання з Парижа переселився Маркс.

Тепер почався новий період в житті Енгельса... Маркс оселився в Лондоні, а Енгельс повернувся в Манчестер, на бавовняну фабрику, де його батько був компаньйоном. Енгельс зайняв своє старе місце службовця в конторі фабрики: цю посаду він займав і надалі.

Один з моїх перших дитячих спогадів — прибуття листів з Манчестера. Маркс і Енгельс писали один одному майже щодня.

Звичайно, Енгельс не був у Манчестері зовсім самотнім.

Насамперед там жив Вільгельм Вольф, «сміливий, вірний, благородний передовий борець пролетаріату», якому присвячений перший том «Капіталу» і якого у нас в домі звали не інакше, як «Лупус».

Пізніше туди приїхав відданий друг мого батька і Енгельса — Самюел Мур, той самий, який разом з моїм чоловіком переклав «Капітал» на англійську мову, і професор Шорлеммер, один з видатних хіміків сучасності.

Однак, незважаючи на те, що в Енгельса були ці друзі, страшно подумати про ці двадцять років життя такої людини, як він. І не тому, що Енгельс коли-небудь скаржився або нарікав. Навпаки, він виконував свою роботу так весело і спокійно, начебто нічого кращого на світі і бути не могло, як «ходити на службу» і сидіти в конторі.

Але я гостювала у Енгельса, коли кінчалась ця його каторжна робота, і саме тут я взнала, що означали для нього всі ці роки. Я ніколи не забуду його веселого поклику: «В останній раз!», коли він вранці взував свої чоботи, щоб в останній раз іти в контору.

Через кілька годин ми, чекаючи Енгельса біля воріт, побачили, як він ішов невеликим полем, що було перед його будинком. Він роз-

магував своєю палицею, співав і весь сяяв з радощів. Потім ми по-святковому сіли до столу, пили шампанське і були щасливі.

Я тоді була надто молода, щоб усе це зрозуміти. Але тепер я не можу згадати про це без слів.

Після того, в 1870 році, Енгельс переїхав у Лондон і відразу ж взяв на себе свою частину великої роботи, яку вів Інтернаціонал. Він був членом Генеральної Ради і в той же час її секретарем-кореспондентом для Бельгії, а пізніше і для Іспанії та Італії. Крім того, літературна діяльність Енгельса була в той час винятково великою і різноманітною. Безліч статей, листівок і т. д. написав він в період між 1870 і 1880 роками.

Але найважливішою в усіх відношеннях працею Енгельса був «Переворот в науці, учинений паном Єгеном Дюрінгом» — книга, що вийшла в 1878 році.

На протязі подальших десяти років Енгельс щодня приходив до мого батька. Часто вони вирушали разом гуляти. Але так само часто вони залишалися дома, в кабінеті мого батька, походяючи вперед і назад — кожний по свій бік кімнати, причому кожний з них відовдав каблуками ямки в підлозі, роблячи крутий поворот в кутках кімнати. Тут вони обговорювали безліч таких питань, які і не снилися більшості людей.

В 1881 році померла моя мати. Батько, здоров'я якого дуже занепаало, протягом кількох місяців був поза Англією. В 1883 році помер і він.

Що відтоді зробив Енгельс, відомо кожному. Більшу частину свого часу він присвятив виданню творів мого батька, коректурі нових видань і переглядові перекладів «Капіталу».

Тільки той, хто знає Енгельса, може скласти собі уявлення про величезну роботу, яку він виконує день у день. Італійці, іспанці, голландці, датчани, румуни (Енгельс бездоганно володіє всіма цими мовами), а вже про англійців, німців та французів говорити не доводиться, — всі вони звертаються до нього за допомогою і порадою.

При своїх шести з лишком футах зросту він тримається так, що зовсім не здається таким високим. Енгельс носить широку бороду, яка росте якось дивно, навкосо, і тепер починає сивіти. За те його каштанове волосся на голові — без єдиної сивої волосини. Принаймні, при пильному огляді не вдалось виявити ні одного сивого волоска. Коли судити по його волоссю, то Енгельс молодший від більшості з нас.

Але якщо зовні Енгельс виглядає молодим, внутрішньо він ще молодший, ніж виглядає. Він — справді наймолодша людина з усіх, кого я знаю. І скільки пригадую, за останні двадцять тяжких років він не постарів.

Пам'ятаю, як в 1869 році я їздила з ним по Ірландії; він тоді збирався писати історію Ірландії, цієї «Ніоби нації», і тому з ним було особливо цікаво оглядати країну. А в 1888 році ми подорожували по Америці. І ось в 1888 році, як і в 1869, Енгельс всюди вносив поживлення, він був душею кожної компанії.

Здавалось, його непорушним принципом було — ніколи не обходити на своєму шляху перепон,

а перестрибувати або перелазити через них.

На одній рисі характеру мого батька, як і Енгельса, я повинна тут спинитися і тим більше її підкреслити, що ця сторона зовнішньому світові невідома і більшості здається неправдоподібною. Знов і знов мого батька змальовують якимсь грізним Юпітером, що завжди готовий кидати громи і блискавки як на друзів, так і на ворогів. Але коли хто-небудь хоч один-єдиний раз заглянув в його прекрасні карі очі, такі проникливі і в той же час такі лагідні, сповнені гумору і доброти, хто коли-небудь чув його заразливий сміх, що радував душу, той знає, що саркастичний, холодний Юпітер — це тільки витвір чистої фантазії.

Такий же і Енгельс. Знаходяться люди, які змальовують його якимсь диктатором, в'дливим і причепливим критиком. Це ні в якій мірі не відповідає дійсності...

Мені не треба говорити про його невичерпну доброту до молоді. В кожній країні знайдеться немало людей, які можуть це посвідчити. Можу тільки сказати, що я дуже часто бачила, як Енгельс відкладав набік свою власну працю, щоб зробити дружню послугу кому-небудь з молоді.

Одного тільки Енгельс ніколи не прощає — лицемірства. Людина, нещира сама з собою, а тим більше невірна партії, не матиме ніякої пошани у Енгельса. Це для нього уже зовсім непрощений гріх...

Тут я повинна відмітити ще одну його характерну рису. Енгельс — найточніша людина в світі, у якої почуття обов'язку і особливо партійна дисципліна вища, ніж у всіх, кого я знаю. І в той же

час він безконечно далекий від ханжества.

Так само як і його юнацька бадьорість і доброта, вражає в Енгельса його різнобічність. Йому ніщо не чуже. Природознавство, хімія, ботаніка, фізика, філологія, політична економія і, нарешті, — останнє за чергою, але не за важливістю — воєнна тактика. В 1870 році під час франко-прусської війни, статті Енгельса опубліковані в «Pall Mall Gazette», привернули до себе загальну увагу, бо він точно передбачив битву під Седаном і розгром французької армії.

До речі, тут варто згадати, що своє прізвисько «Генерал» Енгельс дістав від того часу, як були опубліковані ці статті. Моя сестра заявила, що він — не хто інший, як «General Staff». Це прізвисько прищепилось, і відтоді Енгельс став для нас «Генералом». Але тепер це прізвисько має глибший зміст: Енгельс дійсно — генерал нашої пролетарської армії.

Є ще одна риса в Енгельса, можливо, найбільш для нього характерна, і на неї теж треба вказати. Це — його абсолютна самовідданість.

Про ті часи, коли був живий Маркс, сам Енгельс говорив: «Я грав другу скрипку — і думаю, що робив свою справу непогано. Я радий був, що у мене така чудова перша скрипка, як Маркс». Тепер Енгельс дирижує оркестром, і він все такий же скромний, невибагливий і простий, як коли б, за його висловом, він «грав другу скрипку».

Мені вже доводилось, як і багатьом іншим, говорити про дружбу між моїм батьком і Енгельсом. Ця дружба в майбутньому стане легендарною, як дружба Дамона і Фінтія в грецькій міфології.

БУДЕМО В ЖОВТНЕВИХ КОЛОНАХ

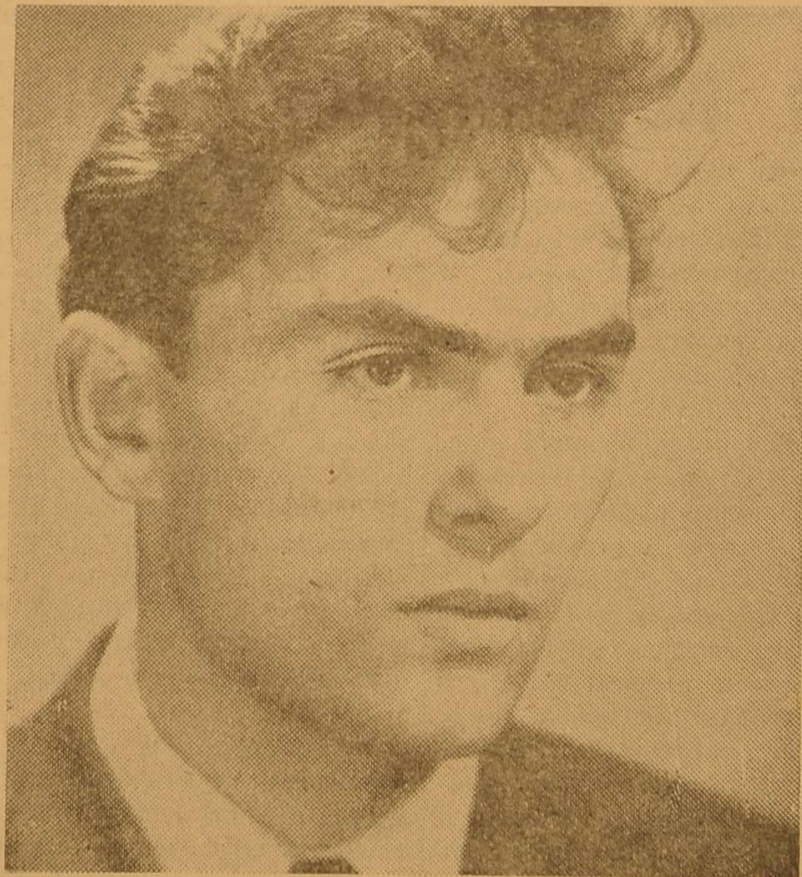
Від імені студентів та аспірантів ДРВ, які навчаються в Одеському держуніверситеті, вітаю професорів, доцентів, співробітників, студентів ОДУ зі святом Великого Жовтня!

Жовтнева революція — це перша соціалістична революція в світі, яка відкрила новий шлях людству — шлях до соціалізму і комунізму.

Під прапором Жовтневої революції в'єтнамський народ героїчно бореться проти американських агресорів за свою незалежність.

Ми впевнені, що у цій боротьбі в'єтнамський народ переможе. Слава Великому Жовтню!

НГО АНЬ ГУАН,
студент II курсу механіко-математичного факультету.

Свято Жовтня студент фізичного факультету Валентин СМІНТИНА зустрічає відмінними успіхами в навчанні. Це його подарунок Жовтню.

Фото В. ШИШІНА.

ЦИФРИ І ФАКТИ

Комуністична партія Радянського Союзу, яка виникла як партія пролетаріату, нині стала авангардом всього радянського народу. Вона об'єднує 14 мільйонів комуністів. Приблизно кожен одинадцятий громадянин СРСР у віці вісімнадцяти років і старше — член КПРС.

* * *

На всіх континентах, майже в 120 країнах світу відзначили народи знаменну дату — 100-річчя з дня народження В. І. Леніна. Кульмінаційним пунктом святкування стало спільне урочисте засідання ЦК КПРС, Верховної Ради РРФСР в Москві 21—22 квітня 1970 року. В ньому взяли участь делегації 78 комуністичних, 18 національно-демократичних і 6 соціалістичних партій.

* * *

Незабутнім всенародним святом натхненної праці в нашій країні став Всесоюзний ленінський суботник 11 квітня 1970 року. В ньому взяло участь 119,2 мільйона чоловік. Всього за суботник було вироблено промислової продукції на 600 мільйонів карбованців, не рахуючи продукції підприємств з безперервним процесом виробництва. Кошти, одержані в результаті комуністичної праці на суботнику, пішли на поліпшення народної освіти і охорону здоров'я, на розширення професійно-технічної освіти в місті і на селі.

* * *

Коли відбулася Велика Жовтнева соціалістична революція, в світі була одна комуністична партія — партія більшовиків. Зараз 89 комуністичних партій веде активну боротьбу в різних країнах світу.

* * *

В дореволюційній Росії майже три чверті населення було неграмотним. В СРСР зараз всіма видами навчання охоплено 78 мільйонів чоловік, чи кожний третій житель, не рахуючи дітей дошкільного віку, вчиться.

* * *

Робітничий клас — головна сила революційної боротьби в містах і селах капіталізму. Його класові бої безперервно наростають. 344 мільйони чоловік склали загальне число страйкуючих в різних капіталістичних країнах протягом 1960—1969 років. За цей же час відбулось понад 250 великих загальнонаціональних страйків.

* * *

72 проценти території нашої планети склали в 1919 році колонії і домініони з населенням понад 69 процентів всього населення Землі. В 1969 році територія колоній і напівколоній скоротилась до 4 процентів (близько 5 мільйонів чоловік). Понад 70 національних держав утворилось на обломках колоніальних імперій, 44 з них — в 60-і роки.

КРАСНЫЕ ФЛАГИ

ЗУСТРІЧ ВЕТЕРАНІВ

Не так давно я посетил Брестские места, где действовал наш армейский партизанский отряд, побывал в Иванове. С нетерпением ждал одной встречи. Когда она произошла, признаюсь, не узнал бывшего четырнадцатилетнего разведчика. Предо мной предстал крепко сложенный мужчина и, пожимая мою руку, представился: — Сергей!

— Неужели это тот самый маленький Сережа Маркевич?

Мое удивление было обращено к Симе Бигозе, бывшей разведнице-связной, помнящей всех местных партизан. К ней на квартиру, где мы остановились, сходились партизаны отряда.

— Вы не ошиблись, Василий Афанасьевич. Но теперь он уже Сергей Николаевич, председатель колхоза «Путь Ленина» Ивановского района.

Мы обнялись и расцеловались. Приятно было видеть человека, в формировании характера которого заложена частичка твоего труда. Бывший разведчик, находясь под моим командованием, неоднократно выполнял ответственные задания. И вот уже несколько лет он, закончив заочно высшее учебное заведение, умело руководит крупным колхозным хозяйством.

Проговорили всю ночь. Но как только забрезжил рассвет, Сергей Маркович заторопился на фермы.

Я смотрел на колхозного руководителя и припоминал его партизанскую походку. Перед глазами как наяву представилась интересная операция. Тогда Сережа был включен в разведгруппу и отправлялся на выполнение задания. Он старался не отставать от других и шагал широко, нагибая вперед весь корпус.

...Заканчивался пятнадцатый месяц, как мы приземлились на парашютах в глубоком тылу врага. Росло число взорванных воинских эшелонов, разгромленных гарнизонов и пленных. Снижалась пропускная способность железных дорог Брест—Барановичи, Брест—Пинск.

Приближалась 26-я годовщина Октября. Желание отметить великий праздник чем-то особенным, напомнить о нем населению оккупированных областей и порадовать приближающейся победой, родило мысль — в день Октября вывесить

в немецких гарнизонах красные флаги. Дерзость, сопряженная с большим риском, требовала мужества.

Вызвались добровольцы. Среди бывалых партизан — Михаила Черного, Сидора Сидорчука, Анатоля Мартынова (поляк), Александра Строева, Куприна Мазько, Николая Ломакина, Петра Ревенкова, был и Сережа Маркевич.

Знамена решили сделать неизвлекаемыми. Запомнилась задорно брошенная фраза:

— Пусть тот, кто дотронется до нашей святыни с целью срыва и надругательства, взорвется!

Все обратили внимание на мальчишку. Он застенялся своих слов. А нам слова Сережи понравились.

К флагам решили прикрепить неизвлекаемую железнодорожную мину.

В ночь на 7 ноября отправили в гарнизоны врага подготовленных бойцов-минеров в сопровождении небольшой охраны. Им предстояло проникнуть в населенные пункты, выбрать наиболее высокие сооружения, водрузить на них красные знамена.

...Мотоль с крупным фашистским гарнизоном плотно прикрывался внешними и внутренними постами. Прибывшие из района Гомеля мадыарские войска приняли все меры предосторожности. Местность освещалась ракетами. Подступы к населенному пункту были минированы, улицы перекрывались проволочными заграждениями, все подходы систематически простреливались.

Группа Михаила Черного, в которой находился Сережа, подойдя к Мотолу со стороны Споровского озера, преодолевала открытое поле в несколько сот метров ползком. Двигалась в момент, когда гасла очередная ракета. После слепящего евета в глазах темнело. Тут же воздух прорезывали автоматные очереди. Охрана стреляла наугад.

С трудом пробрались в Мотоль. Перебегая от дома к дому, очутились у штаба венгерских войск. Командир группы Михаил Черный, подбираясь к часовому, при очередной вспышке ракеты мгновенно ложился на землю. Шли томительные минуты. И вдруг товарищи увидели, как он рванул вперед и без шума снял охрану.

Ритм настороженной ночи не

изменился. Александр Строев и Алексей Клеменков тут же очутились у здания. Они помогли Черному взобраться на крышу, передали ему флаг. Сережа Маркевич выполнял роль часового.

Напряженье нарастало. С минуты на минуту могла прибыть очередная смена. И когда на крыше появился флаг, Сережа от радости чуть не вскрикнул. С запозданием заметили приближающихся солдат.

Отходили поспешно. Взвизниевые ракеты осветили местность. Позади гремели частые автоматные очереди. Сережа бежал последним. Он видел, как упал командир. Черный был тяжело ранен. Мальчик прикрывал его своим телом. В наступившей темноте помог выбраться из «сетей» и тянул за собой ослабевшее тело. Только преодолев охраняемые посты, он упал на землю от изнеможения.

...Успешно провели операцию и остальные группы. Утром 7-го ноября советские флаги появились на видных местах в Поречье, Орловичах, Пигановичах.

В Пинске флаг развевался на высоком столбе у вокзала, другой на семафоре. Фашистские поезда останавливались, покоряясь воле советского красного флага.

Фашисты с запозданием узнали о дерзости народных мстителей. Они подбирались к флаштокам, пытались снять флаги, но, заметив замаскированный электрический провод, от страха срывались вниз. Никто не мог разминировать «адскую» машину. Не помогали ни стрельба, ни бросание гранат.

Люди с улыбками проходили улицами. Красные полотнища оказались сильнее оружия. Они, как предвестники приближающейся победы над гитлеровской Германией, гордо реяли на глазах у непокорившихся перед фашизмом советских людей.

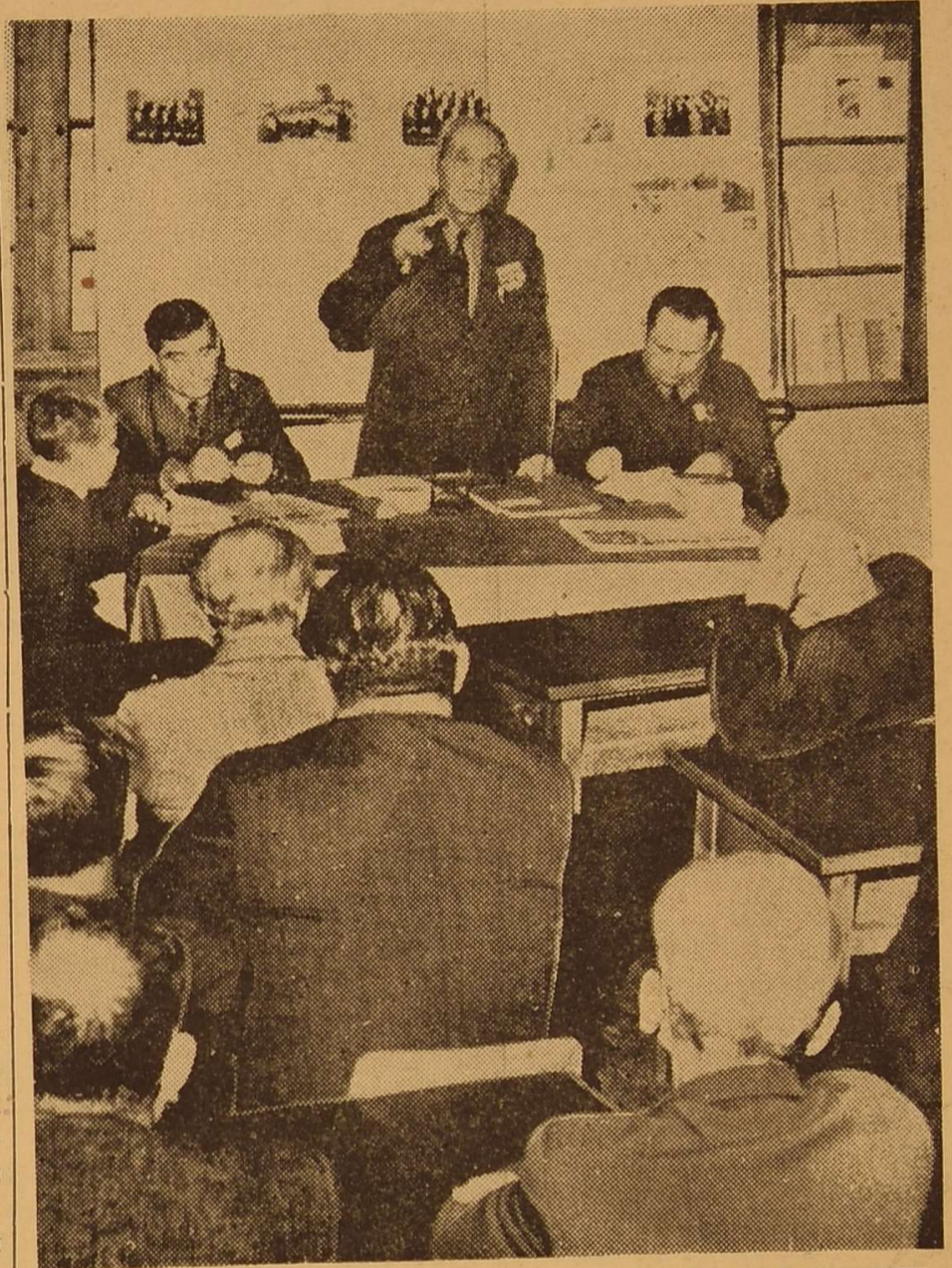
...Мы возвратились со скотного двора, когда уже рассвело. Сергей Николаевич рассказывал о прекрасном будущем колхоза. Кругом колыхалась густая созревающая рожь. Начинало всходить солнце.

Василий ЦВЕТКОВ,
полковник запаса, бывший командир партизанского отряда, заместитель начальника учебной части университета.

31 жовтня в університеті зустрілися ветерани героїчної оборони Ленінграда. Серед учасників зустрічі були співробітники університету, учасники оборони Ленінграда В. М. Терехов, В. С. Олексів-Попов, М. Ф. Іванов, Д. Д. Харлампієв.

Ветеранам війни вручено ювілейні медалі «25 лет. Победа».

На фото В. Решетникова президент ветеранів. Виступає генерал-лейтенант у відставці Г. А. Макаров. справа — полковник запаса, співробітник ОДУ М. Ф. Іванов.

Співдружність факультетів

Хімічний факультет — один з найстаріших в нашому університеті, факультет романо-германської філології — наймолодший, він створений лише в 1960 році. Однак це не заважає обом факультетам підтримувати тісні ділові і дружні стосунки.

В 1966 р. на факультеті романо-германської філології була введена така дисципліна, як технічний переклад. З ініціативи ветерана факультету старшого викладача кафедри англійської філології

О. Д. Огіляйт студенти перекладають з англійської мови на російську спеціальні тексти. Ці тексти готують співробітники кафедр органічної хімії, фізико-хімії полімерів і колоїдів.

Таким чином, студенти безпосередньо перевіряють знання англійської мови на науковому матеріалі.

О. СТЕПАНОВА,
доцент кафедри органічної хімії.

ПОШУКИ ІНЖЕНЕРІВ-ГЕОЛОГІВ

Восени нинішнього року в стінах нашого університету розпочалась підготовка спеціалістів з нової спеціальності — інженерної геології і гідрогеології. П'ятдесят колишніх абітурієнтів розпочали навчання.

Які ж завдання інженерної геології? Чому в університеті вирішено відновити підготовку інженерів-геологів?

В циклі геологічних наук інженерна геологія є однією з молодих. За віком вона трохи молодша нашого університету. Під такою чи близькою назвою («технічна геологія», «геологія для будівельників», «прикладна геологія») майже сто років тому в геології «формувався галузь, яка поставила собі за завдання вивчення взаємодії споруджень і геологічної обстановки, в якій вони знаходяться.

У першій половині нинішнього століття розпочинається спорудження великих гідровузлів, висот-

них будов, метро, довгих тоннелів, мостів тощо. Це вже комплекси споруджень, кожний з яких характеризує перетворення природи на значній за розмірами площі. В наступі на природу з метою її перетворення є своя стратегія і своя тактика.

Ось, наприклад, боротьба з таким грізним явищем, як одеські зсуви. Протягом п'яти-шести тисяч років ці зсуви утворили велику Одеську затоку, відвоюючи у суші, в середньому, один метр на рік. Тепер за проектом, що складено з участю одеських геологів, в місті провадиться велике проти-зсувне будівництво. Інженер-геолог на основі аналізу природно-історичної обстановки встановлює причини зсувів і обирає заходи боротьби з ними, тобто визначає стратегію протизсувного будівництва. Проектувальник же, накрес-

люючи конструкцію споруджень, визначає тактичні заходи боротьби з зсувами. Таким чином, інженер-геолог є вже не консультантом будівельника, а разом з проектувальниками визначає хід будівництва.

За останні два десятиріччя зміст завдань інженерної геології ще більше розширився. Актуальним стало вивчення наслідків геологічної діяльності в масштабі країн, материків і всієї планети. Інженерна геологія стає наукою про геологічні аспекти перетворення природи, наукою про «сферу розуму».

Величезні штучні моря — водоймища, кар'єри глибиною до 500 метрів, відкачування з надмілярдів кубометрів води — ось види господарської діяльності геологів. Передбачати результати цієї діяльності — нове завдання інже-

нерної геології.

Плідно в галузі інженерної геології в нашому університеті працювали видатні вчені Н. А. Головінський (один з перших ректорів університету), І. Ф. Синцов, Є. А. Гапонов, І. Я. Яцко та ін. В 1952—1959 рр. провадилась підготовка інженерів-геологів і гідрогеологів. В 1960 р. була організована проблемна лабораторія інженерної геології узбережжя моря і водоймищ.

Завдання проблемної лабораторії сформульовані в її назві. Чітко визначилось дві сторони діяльності лабораторії — це створення теоретичної бази для кількісних прогнозів процесів, що відбуваються на берегах, і регіональні дослідження на узбережжі великих водоймищ і морів УРСР.

Співробітники лабораторії розробили методику прогнозування

переробки берегів водоймищ, розмиву берегів морів з допомогою так званих «натурних моделей», вивчають будову морського дна, розробляють нові способи використання інженерної геологічної інформації з допомогою математичних методів. Вони внесли істотний вклад у вирішення важливої для народного господарства Одеської області проблеми забезпечення потреб будівництва морським піском.

Перспективи будівництва передбачають, що на півдні України вже в найближчі 10—15 років буде заселена і освоєна вся берегова зона від Дунаю до Керчі, буде повністю ліквідовано зсуви на чорноморському узбережжі, розгорнеться видобуток ряду корисних копалин на дні моря. У здійсненні усіх цих робіт помітне місце належатиме інженерам-геологам.

Л. РОЗОВСЬКИЙ,
професор, доктор геолого-мінералогічних наук.